

Ysiväylän kehittäminen kiireistä - esitys kolmesta ajankohtaisesta kohteesta

Ysiväylä, eli valtatie 9 ja sitä myötäilevä rautatie on Suomen kattavin yhtenäinen poikittaisväylä Skandinavian ja Venäjän välillä ulottuen Turusta aina Niiralaan saakka. Ysiväylä yhdistää viisi vahvaa ja kasvavaa yliopistokaupunkia (Turku, Tampere, Jyväskylä, Kuopio ja Joensuu) sekä suuren joukon elinvoimaisia seutukaupunkeja ja maalaiskuntia.

Valtatie 9 kuuluu EU:n kattavaan TEN-T verkostoon. Turun ja Naantalın satamista on säännöllinen laivaliikenne mm. Ruotsiin ja Saksaan. Itä-Suomessa Niiralan rajanylityspaikan liikenne taas on kasvanut suhteellisesti eniten ja sen kautta kuljetaan Petroskoihin ja aina Barentsin merelle saakka. Ysiväylä yhdistää myös viisi kasvavaa lentokenttää ja näiden maakuljetuksia toisiinsa.

Ysikäytävä on Suomen merkittäviä maakuntakeskuksia ja innovaatiokeskittymiä yhdistävä väylä, jonka vaikutusalueen väestöpeitto on yli 1,2 miljoonaa asukasta. Mahdollisuuksia on paljon enempään. "Gateway Finland" on toistaiseksi puutteellisesti avautunut mahdollisuus.

Pro Ysitien yhdistyksen kokous päätti joulukuussa kiirehtiä ysiväylän edelleen kehittämistä ja nosti esille ajankohtaisina erityisesti kolme kohdetta:

Valtatie 9 parantamiseen välillä Lieto as – Loimaa (Humppilan rajalle)

Valtatie 9 parantamiseen välillä Lieto as – Loimaa (Humppilan rajalle) tarvitaan riittävä rahoitus. Kuluvan vuoden aikana on hyvissä ajoin valmistumassa yksityiskohtainen tiesuunnitelma nykyisen leveäkaistatien nelikaistaistamisesta välillä Lieto as – Aura. Tieosuuden merkittävimmät puutteet liittyvät liikenneturvallisuuteen ja tien laatutasoon. Tieosuus on erityisen vilkasliikenteinen koska sille liittyy myös Kantatie 41:n liikenne. Leveäkaistatiellä on ollut useita pahoja liikeonnettomuuksia ja tieosuudella tapahtuu enemmän onnettomuuksia kuin maan muilla valtateilla keskimäärin kilometriä kohden.

Pro Ysitiä ry esittää vuoden 2021 talousarvioon 32 miljoonan € rahoitusta valtatie 9 leveäkaistatien nelikaistaistamiseen välillä Lieto as – Aura.

Kolmen VT 9:n ohituskaistaparin tiesuunnitelmien välillä Aura – Loimaa (Humppilan raja) on myös alkanut. Näiden ohituskaistojen rahoitukseen on tärkeä varautua liikennerahoituksessa vuonna 2022.

Länsi-Suomen kasvukolmion työmatkaliikenteen parantaminen Toijala-radalla

Länsi-Suomen kasvukolmion muodostavat Turun, Tampereen ja Helsingin kaupunkien muodostama kolmio liikenneyhteyksineen. Kasvukolmion työvoiman sisäisen liikkuvuuden haasteena ovat julkisen matkustajaliikenteen aikataulut. Työmatkaliikenteessä tarvitaan erityisesti aamu- ja iltavuoroja, joita ei tällä hetkellä ole huomioitu aikatauluissa riittävästi. Tarvittavia vuoroja ovat esimerkiksi Loimaalta Tampereelle aamulla klo 7:40 ja 9:44 lähteviä vuoroja täydentävä klo 8 – 8:30 lähtevä vuoro sekä Turusta Loimaalle iltapäivällä klo 16:05 ja 18:05 lähteviä vuoroja täydentävä noin klo 17 lähtevä vuoro.

PRO YSITIE Ry:n KANNANOTTO

Toijala-rata tuli runkoväyläverkkoon erityisesti tavaraliikenteen osalta, kun kauppakamarit ja suuret teollisuusyritykset (Meyer, Yara, Neste) korostivat ratayhteyden tärkeää merkitystä. Toijalan radalla ei ole monista muista aamuisista ratayhteyksistä poiketen kuitenkaan lainkaan velvoiteliikennettä ja tuetut vuorot puuttuvat raideyhteydeltä kokonaan. Helsinkiin ja Helsingistä matkaavilla sujuva vaihtoyhteys Toijalassa on vain joidenkin junayhteyksien varassa. Sujuva vaihtoyhteys Toijalasta Helsinkiin olisi ensiarvoisen tärkeä yhteys työmatkustajien kannalta. Toijala-radan kehittäminen yleensäkin tulisi huomioida, muun muassa ison tavaraliikenteen määrän ja vartioimattomien tasoristeysten osalta. Helsinkiin tulisi olla junayhteys niin, että perillä Helsingissä oltaisiin kello 8-9 tienoilla, eli vakiintuneeseen työaikaan nähden tarkoituksenmukaisesti.

Esitämme kahta velvoiteliikennevuoroa Toijala-radalle Turku – Tampere välille työmatkaliikenneaikaan (aamulla yksi klo 7 – 9 välille ja iltapäivällä klo 16 – 18 välille)

Velvoitevuorona aloitetut työmatkavuorot voivat markkinaehtoista, kun vuorot saadaan liikkeelle.

Jyväskylä – Pieksämäki – Jyväskylä junavuorotarjonta entiselle tasolle

VR:n uusien kaukoliikenteen aikataulujen mukaan Jyväskylä-Pieksämäki väliltä on lakkautettu kaksi junavuoroa suuntaansa. Nykyisen kuuden arkivuoron sijaan vuoroja on enää neljä molempiin suuntiin. Erityisesti aamuvuorojen lakkauttaminen on heikentänyt työ- ja asiointimatkojen tekemistä junalla ja lisännyt yksityisautoilun tarvetta. Lisäksi vuorotarjonnan vähentäminen hankaloittaa jatkoyhteyksiä ja matkakettujen sujuvuutta niin Joensuun kuin Kuopion suuntaan.

Radat Tampereelta Jyväskylään ja edelleen Pieksämäelle yhdistävät alueita Helsingin ja Oulun väliseen päärautaan ja lakkautetut vuorot ovat siten osa pääradan tärkeää henkilöliikennettä. Jyväskylä-Pieksämäki yhteysväli on myös osa laajempaa 9 -väylän poikittaisliikennekäytävää.

Jyväskylä–Pieksämäki -rataosuudella tehtiin noin 280 000 matkaa vuonna 2018. Ennusteen mukaan henkilöliikenteen matkustajamäärissä on odotettavissa kasvua jonkin verran. Henkilöliikenteen lisäksi Jyväskylä-Pieksämäki väli on keskeinen tavaraliikenteen reitti ja myös tavaraliikenteen kuljetusvirrat ovat ennusteen mukaan kasvussa.

Pro Ysitie ry pitää tärkeänä, että Jyväskylä–Pieksämäki ratayhteyden junavuorojen tarjonta ja palvelutaso palautetaan samalle tasolle kuin se oli ennen aikataulu-uudistusta.

Esitämme, että seuraavat lakkautetut junavuorot palautetaan JyväskyläPieksämäki välille:

Jyväskylä-Pieksämäki IC 159, lähtöaika 8:02 ja perillä 9:18

Jyväskylä-Pieksämäki IC 151, lähtöaika 18:37 ja perillä 19:25

Pieksämäki-Jyväskylä IC 140, lähtöaika 6:30 ja perillä 7:20

Pieksämäki-Jyväskylä IC 154, lähtöaika 17:12 ja perillä 18:01

Pro Ysitie ry

31.1.2020

Juha Piironen
puheenjohtaja

Anna-Liisa Juurinen
toiminnanjohtaja